

YTTRANDE

Dnr S2023/002132

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm
s.remissvar@regeringskansliet.se

Stockholm den 31 oktober 2023

Betänkandet Patientöversikter inom EES och Sverige (SOU 2023:13)

Sammanfattning

SPF Seniorerna stöder de flesta av utredningens förslag. Vårdgivare ska, under förutsättning att patienten gett sitt samtycke, ge elektronisk tillgång till uppgifter om en patient för att tillföras en patientöversikt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och Sverige.

SPF Seniorerna föreslår att de digitala och analoga tjänsterna för att lämna och överblicka samtycken införs samtidigt.

Allmänt

Digitala patientöversikter som vårdgivare i alla EES-stater har tillgång till medför förbättringar för den enskilde att på ett enklare sätt få den mest adekvata vården i samband med utlandsvistelse. Samtidigt har alla inte tillgång till eller möjligheter att använda digitala hjälpmedel. Det gör att det alltid måste finnas ett alternativ till e-tjänster.

För ytterligare information hänvisas till förbundets yttrande den 3 juni 2022 över delbetänkandet *E-recept inom EES (2021:102)* från Utredningen om e-recept och patientöversikter inom EES (S 2020:10).

SPF Seniorerna

Hantverkargatan 25, Box 225 74, 104 22 Stockholm

Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se

Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182

www.spfseniorerna.se

11.2.3 Tillgängliggörande av information för patientöversikter inom EES och inom Sverige

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att bestämmelser ska införas om att vårdgivare, under förutsättning att patienten gett sitt samtycke, ska ge E-hälsomyndigheten elektronisk tillgång till uppgifter om en patient för att tillföras en patientöversikt inom EES samt från E-hälsomyndigheten elektroniskt kunna ta del av sådan patientöversikt.

Patienter borde ha rätt att kunna ge de vårdgivare man önskar tillgång till de uppgifter om vård och hälsa som finns i patientjournalen. Svårigheten för patienter att dela med sig, och för vårdgivare att ta del av, patientuppgifter är ett känt problem. Det drabbar patienterna eftersom bristen på aktuella och relevanta uppgifter gör det svårare att få tillgång till en vård av hög kvalitet.

Risken för patientsäkerheten är uppenbar, med den yttersta konsekvensen vårdskador, lidanden och död. Dessutom har frånvaron av patientöversikt en ekonomisk kostnad, helt i onödan.

12.2.2 Statligt styrd nationell infrastruktur för tillgängliggörande av uppgifter om hälsa och vård till en patientöversikt

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att en infrastruktur ska säkerställas som kan tillgängliggöra utvald information om patientens hälsa och vård från alla vårdgivare till en patientöversikt som kan utbytas över organisations-, regions- och landgränser.

Förbundet tar inte ställning till hur förslaget ska genomföras, utan konstaterar att det finns flera alternativa lösningar, varav utredningen listar tre huvudalternativ.

12.2.3 Digital tjänst för patientöversikter inom EES

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att en digital tjänst som ger alla vårdgivare tillgång till patientöversikter från utlandet ska tillhandahållas.

Förbundet tar inte ställning till hur förslaget ska genomföras, utan konstaterar att utredningen listar två alternativa lösningar.

12.2.4 Tillgång till patientöversikter från utlandet och från Sverige i samma digitala tjänst

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att den digitala tjänsten som utvecklas för att ta del av patientöversikter från utlandet även ska ge tillgång till svenska patientöversikter.

Det framstår rimligt att de fördelar som patientöversikter kommer att ge vid nationsöverskrivande vård även tillåts inom Sverige, det vill säga mellan regioner och mellan vårdgivare. Även här behöver dubbelarbete minskas, patientsäkerheten stärkas, vårdskador förebyggas samt lidande och död undvikas.

12.3 Digital tjänst för att lämna samtycke för patient

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att en digital tjänst där patienter som är försäkrade i Sverige kan lämna och överblicka samtycken med hjälp av e-legitimation samt att den som saknar e-legitimation ska kunna lämna samtycke med giltig identitetshandling till vårdgivare eller apotek.

SPF Seniorerna föreslår att den digitala respektive analoga tjänsten införs samtidigt.

Det är bra att utredningen föreslår en analog lösning eftersom alla inte är digitala. Den analoga respektive digitala tjänsten bör komma på plats samtidigt så att ingendera målgruppen tvingas vänta på den lösning man själv föredrar.

14.9 Bevarandetid

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att personuppgifter ska tas bort när de inte längre är nödvändiga att behandla för tillåtna ändamål enligt förordningen.

Det är bra att utredningen föreslår att handlingsoffentlighetens företrädare framför dataskydd undanröjs.

Offentlighetsprincipen finns till för att ge var och en insyn i det allmännas beslutsfattande. De uppgifter som här är i fråga fyller inget sådant syfte eller har inget sådant intresse. Med andra ord kan de gallras utan att medborgarnas insyn i beslutsfattandet påverkas.

14.10 Krav på tystnadsplikt

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag att känsliga personuppgifter ska få behandlas under förutsättning att kravet på tystnadsplikt är uppfyllt.

Det skadar antagligen inte att bland förordningsbestämmelserna påminna om tystnadsplikt för känsliga personuppgifter. Vid informationsutbyte av känsliga personuppgifter över landsgränser är det viktigt att patienter är trygga med att uppgifterna behandlas på ett sätt som man förväntar sig. Tystnadsplikten kan inte nog poängteras i dessa sammanhang.

I detta ärende har SPF Seniorernas förbundsordförande beslutat. Martin Engman, samhällspolitisk chef, har varit föredragande.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Eva Eriksson'.

Eva Eriksson
Förbundsordförande